

Uppsala universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
jana.hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-06-21
Reg.nr 641-1310-11

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9

Högskoleverket beslutar att ge Uppsala universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i ämnet hem- och konsumentkunskap.

Ansökan och ärendets hantering

Uppsala universitet har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i ämnet hem- och konsumentkunskap.

För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande); lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Vasa; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; lektor Lisen Häggblom, Åbo akademi; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad och Lunds universitet; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; docent Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo och professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet. Därutöver har professor Karsten Froberg, Syddansk universitet; lektor Bergthora Kristjansdottir, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor emeritus Lauri Lindgren, Åbo universitet; Ph. Lic. Anita Moilanen, Jyväskylä universitet; Ph. Lic. Anne Männikkö, Åbo universitet och professor Roger Säljö, Göteborgs universitet bistått bedömargruppen inom sina sakområden.

Underlag för bedömningen har varit lärosätets ansökan. Lärosätet prövades för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 under höstterminen 2010 och ansökan beviljades den 18 januari 2011 (reg.nr 641-933-10) för ämnena matematik, biologi, fysik, kemi, teknik, historia, religionskunskap,

samhällskunskap, geografi, svenska, svenska som andraspråk, engelska, franska, spanska, tyska, arabiska samt turkiska, men avlogs för ämnena hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, bild samt musik. Lärosätet har gjort en förnyad ansökan för ämnet hem- och konsumentkunskap. Inför den förnyade prövningen uppmanades lärosätet att i ansökan presentera nytt bedömningsunderlag avseende de aspekter som tidigare bedömdes vara otillfredsställande. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprovningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt, dels en samlad bedömning. Det yttrande som utgjorde underlag för beslutet att avslå den tidigare ansökan för ämnet hem- och konsumentkunskap utmynnade i en negativ samlad bedömning, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna med avseende på de aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Ledamöter i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Uppsala universitet har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 med tillfredsställande kvalitet i ämnet hem- och konsumentkunskap. Högskoleverket instämmer i denna bedömning och konstaterar att lärosätet vidtagit relevanta åtgärder för att komma till rätta med de brister som förelåg enligt tidigare beslut.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Uppsala universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 i ämnet hem- och konsumentkunskap.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Sara Monaco och Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömargruppen

Bedömargruppens yttrande 2011-06-21

Uppsala universitet – ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9¹

Lärosätet prövades för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 under höstterminen 2010 och ansökan beviljades den 18 januari 2011 (reg.nr 641-933-10) för ämnena matematik, biologi, fysik, kemi, teknik, historia, religionskunskap, samhällskunskap, geografi, svenska, svenska som andraspråk, engelska, franska, spanska, tyska, arabiska samt turkiska, men avslogs för ämnena hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, bild samt musik. Lärosätet har gjort en förnyad ansökan för ämnet hem- och konsumentkunskap.

Det yttrande som utgjorde underlag för beslutet att avslå ansökan för ämnet hem- och konsumentkunskap utmynnade i en negativ samlad bedömning, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna med avseende på de aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Till grund för beslutet den 18 januari 2011 låg bedömningen att lärosätet har förutsättningar att ge undervisning med tillfredsställande kvalitet i den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det har inte funnits anledning att revidera denna bedömning och därför görs ingen förnyad bedömning av den utbildningsvetenskapliga kärnan i detta yttrande.

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

I hem- och konsumentkunskap är antalet lärare och andelen tillsvidareanställda bland dem tillfredsställande. I den nya ansökan redovisas tydliga förstärkningar av kompetensen inom såväl ämne som ämnesdidaktik. Ämnesområdets bredd täcks nu in på ett rimligt sätt, även om det är en svaghet att kompetensen för

¹ Sökt ämne: hem- och konsumentkunskap.

vissa centrala delar av ämnet måste hämtas utanför lärosätet. Vetenskaplig kompetens inom ämnesdidaktik tillförs genom en nystartad forskarskola för ämnesdidaktik inom hem- och konsumentkunskap, vid vilken flera av lärarna är verksamma. Ett par av lärarna har skrivit ämnesdidaktiska läroböcker inom området och publicerat vetenskapliga artiklar inom fältet. Sammantaget är den vetenskapliga kompetensen i ämne och ämnesdidaktik tillfredsställande. Balansen mellan vetenskaplig kompetens och professionserfarenhet är också tillräckligt god.

De medverkande lärarna har i genomsnitt relativt väl tilltagen tid för kompetensutveckling och forskning. Vid lärosätet finns särskilda program för adjunkters kompetensutveckling inom ämnesdidaktik.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurs är tillfredsställande i ämnet hem- och konsumentkunskap.

Utbildningsmiljö (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Både inom de utbildningsvetenskapliga disciplinerna och i anknytning till de flesta ämnen bedrivs det omfattande forskning på hög nivå. Som helhet bedrivs lärarutbildningen i en forskande miljö. Utbildningsmiljön ger sammantaget goda förutsättningar för utvecklingen av ett kritiskt, reflekterande och kreativt förhållningssätt.

Organisationen av den verksamhetsförlagda utbildningen är tillfredsställande, med goda samarbetsformer och utvecklingsmöjligheter.

Det finns ett omfattande nationellt och internationellt samarbete inom forskning och utvecklingsarbete med betydelse för lärarutbildningen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Utbildningsplanen innehåller mål utarbetade i enlighet med examensordningen och det finns en tydlig struktur för utbildningen.

Kursplanerna innehåller överlag tydliga angivelser av mål, innehåll, uppläggning och kurslitteratur.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande för ämnet hem- och konsumentkunskap.

Undervisning, kurslitteratur, examination

I den nya ansökan har innehållet i kurser och delmoment, undervisnings- och examinationsformer tydliggjorts. Innehåll och uppläggning, kurslitteratur och övrigt lärandematerial är relevant i förhållande till målen och säkrar forskningsanknytning. Progressionen inom området olika delar, inklusive ämnesdidaktiken, säkras nu på ett tillfredsställande sätt.

Examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs av lärosätet i samarbete med lärare vid de medverkande skolorna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande i ämnet hem- och konsumentkunskap.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Lärosätet har visat att det finns system för att dokumentera kraven med avseende på olika former av examination.

Lärosätet har visat att det finns system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Uppsala universitet har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 med tillfredsställande kvalitet i ämnet hem- och konsumentkunskap. Vi rekommenderar Högskoleverket att tillstyrka ansökan för detta ämne.

Bedömargruppen består av följande ledamöter:

Universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande), universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande), universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande), lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Vasa, lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger, professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim, lektor Lisen Häggblom, Åbo akademi, docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad/Lunds universitet, professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad, docent Maarit Mutta, Åbo universitet, professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo och professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet.